Tweede Kamer der Staten-Generaal

2

Vergaderjaar 2015–2016

26 448 Structuur van de uitvoering werk en inkomen (SUWI)

Nr. 543 BRIEF VAN DE MINISTER VAN SOCIALE ZAKEN EN WERKGELEGENHEID

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 30 oktober 2015

Tijdens het notaoverleg 28 september jongstleden over de initiatiefnota «Activering uit arbeidsongeschiktheid» van mevrouw Schut-Welkzijn heb ik toegezegd uw Kamer een brief te sturen waarin ik onder andere in ga op een bericht in Trouw van 26 september jongstleden over werkachterstanden bij UWV (Kamerstuk 33 770, nr. 5). Hierover heb ik de afgelopen weken intensief met UWV gesproken.

Momenteel is er sprake van werkachterstanden op verschillende gebieden. Voor wat betreft de WGA-dienstverlening (herbeoordelingen en re-integratie) zijn aanvullende maatregelen nodig om deze achterstanden in te lopen. Bij ongewijzigd beleid zullen de achterstanden verder oplopen. Ik ben in overleg met UWV welke concrete acties genomen kunnen worden om dit probleem op te lossen.

Op het gebied van handhaving is momenteel ook sprake van een werkachterstand. Deze achterstand is tijdelijk en wordt de komende maanden aangepakt, waardoor de werkvoorraad in de eerste helft van 2016 wordt teruggebracht tot circa 20.000 signalen.

Hieronder licht ik de huidige situatie verder toe aan de hand van actuele cijfers en het daarbij horende beleid. Aangezien het grote aantallen betreft, is het mogelijk dat de huidige cijfers nog iets kunnen fluctueren.

Herbeoordelingen en re-integratie

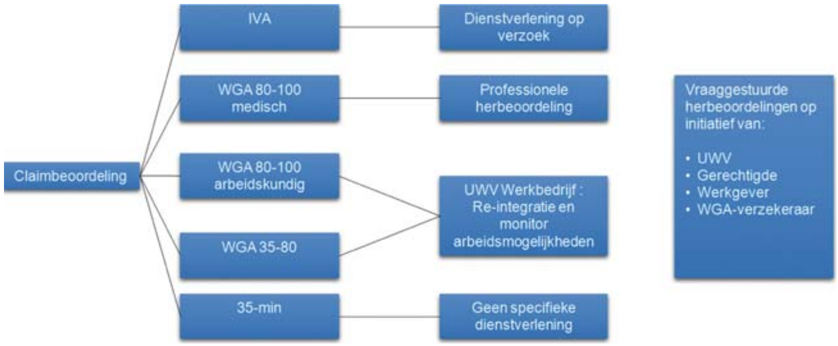
Uitgangspunten beleid

In 2011 is in het kader van de Wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen (WIA) het nieuwe herbeoordelingsbeleid ingevoerd. Dit kwam tot stand na nauw overleg tussen UWV en het Ministerie van SZW.

kst-26448-543
ISSN 0921 - 7371
's-Gravenhage 2015

Uitgangspunt van dit herbeoordelingsbeleid is dat een langdurige uitkeringssituatie die *niet* gericht is op arbeidsdeelname, slechts voor een *zeer beperkte* groep van toepassing is, namelijk alleen mensen die duurzaam volledig arbeidsongeschikt zijn. Deze mensen kunnen een beroep doen op de Inkomensvoorziening volledig arbeidsongeschikten (IVA).
Mensen die op welke manier dan ook (op termijn) wél kunnen werken, krijgen door UWV ondersteuning aangeboden om deze situatie zoveel mogelijk te bereiken. Bij deze ondersteuning zet UWV het instrument van herbeoordelingen in.

Welk soort ondersteuning iemand van UWV krijgt, is afhankelijk van de uitkomst bij de beoordeling van de WIA-claim. Hieronder is dit schematisch weergegeven.

Figuur 1: schematisch overzicht

Naast de mensen die een uitkering hebben in het kader van de IVA, zijn er drie groepen die een uitkering hebben in het kader van de Werkhervattingsregeling voor gedeeltelijk arbeidsgeschikten (WGA).

De groep mensen die valt onder «WGA 80–100 medisch», heeft op het moment van herbeoordeling medisch gezien geen arbeidsmogelijkheden, maar waarvan nog niet zeker is of dit duurzaam is. Zij worden na een tijd opnieuw beoordeeld door de verzekeringarts om te kijken of de medische situatie is verbeterd. Dit moment van beoordeling is afhankelijk van het te verwachten ziekteverloop.

Mensen die behoren tot de groepen «WGA 80–100 arbeidskundig» en «WGA 35–80» worden overgedragen aan het Werkbedrijf van UWV. Het Werkbedrijf en de WGA-uitkeringsgerechtigde bekijken samen hoe de kans op arbeidsparticipatie kan worden vergroot. Het Werkbedrijf zet waar nodig re-integratietrajecten in.

Mocht het voorkomen dat in de eerste vijf jaar na de vaststelling van de mate van arbeidsdeelname geen herbeoordeling heeft plaatsgevonden of niet gewerkt is aan re-integratie, dan roept UWV de persoon op voor een herbeoordeling. Dit is de zogenoemde vijfdejaarstoets. Op deze manier is er sprake van een «gesloten systeem»: iedereen wordt op enig moment gezien.

Zoals figuur 1 laat zien, zijn er twee soorten herbeoordelingen:
– Professionele herbeoordelingen: de groep mensen die op het moment van claimbeoordeling medisch gezien geen arbeidsmogelijkheden heeft, maar in de toekomst mogelijk wel (WGA 80–100 medisch), krijgen een herbeoordeling door de verzekeringsarts van de divisie Sociaal Medische Zaken (SMZ) van UWV.

– Vraaggestuurde herbeoordelingen: dit zijn beoordelingen op initiatief van de klant, de werkgever, de verzekeraar of een andere afdeling binnen UWV. Dit verzoek kan ook vanuit het Werkbedrijf komen, als zij door een wijziging in de gezondheidssituatie van de klant niet verder kunnen met de re-integratiebegeleiding. Dit zijn intern vraaggestuurde herbeoordelingen.

Vraaggestuurde herbeoordelingen krijgen voorrang. Reden hiervoor is dat WIA-uitkeringsgerechtigden alle relevante wijzigingen in hun gezondheidssituatie op eigen initiatief moeten doorgeven aan UWV en dit dus consequenties kan hebben voor de indeling van hun arbeidsdeelname. Daarnaast is de werkgever van de werknemer ook financieel gebaat met een juiste indeling van zijn werknemer. Deze wijzigingen kunnen alleen worden vastgesteld met een herbeoordeling. Daarom krijgen deze herbeoordelingen voorrang. De vraaggestuurde herbeoordeling is dan ook de meest voorkomende herbeoordeling die UWV uitvoert, namelijk 74% van alle beoordelingen (in 2014).

Ontwikkelingen: structurele vraag overstijgt capaciteit

Het aantal aanvragen voor herbeoordelingen loopt dusdanig op dat aanvullende maatregelen nodig zijn. Eind 2014 had UWV een achterstand in de afhandeling ter grootte van 11.500 herbeoordelingen (voor alle arbeidsongeschiktheidswetten). Deze achterstand is een cumulatie van de afgelopen jaren. In het artikel in Trouw wordt gesproken over 25.000 arbeidsongeschikten die wachten op een herbeoordeling. Dit cijfer is te verklaren door naast de genoemde achterstand tevens rekening te houden met een bedrijfseconomisch «normale» werkvoorraad van lopende herbeoordelingen. Dit zijn herbeoordelingen waarmee al is begonnen, maar die nog niet zijn afgerond.
In 2015 loopt UWV de opgelopen achterstand iets in: er worden naar verwachting meer herbeoordelingen verricht (43.700) dan er nieuwe herbeoordelingen bij komen (41.700). De achterstand wordt daarmee teruggebracht tot 9.500 herbeoordelingen. De jaren daarna zal dit cijfer echter verder oplopen bij ongewijzigd beleid. Zo is de prognose dat in 2016 de achterstand zal oplopen tot 16.800 herbeoordelingen. In de jaren erna zal dit aantal verder stijgen.
Hieronder zijn de cijfers op een rijtje gezet[1].

	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Totale input				38.000	41.700	43.400
Uitgevoerde herbeoordelingen	27.400	33.000	35.500	35.100	43.700	36.100
Achterstand einde jaar				11.500	9.500	16.800

Bron: UWV

In dit overzicht zijn nog niet de herbeoordelingen opgenomen in het kader van de vijfdejaarstoets. Reden dat deze beoordelingen niet zijn meegenomen is dat nog in grote mate onduidelijk is hoe groot het aantal WGA-gerechtigden zal zijn die hiervoor uiteindelijk in aanmerking komt. In 2016 zijn de eerste vijfdejaarsbeoordelingen aan de orde. Zodra hierover meer duidelijkheid ontstaat zal dit wel opgenomen worden in de ramingen voor het aantal uit te voeren herbeoordelingen.

[1] Van 2011 tot 2013 zijn niet alle cijfers bekend.

Oorzaken stijging

Verschillende factoren verklaren bovengenoemde stijging van de vraag naar herbeoordelingen. Hoewel UWV tussen 2011 en 2015 steeds meer herbeoordelingen uitvoert en ook meer herbeoordelingen doet dan vooraf afgesproken met SZW, is *het aantal aanvragen* voor een herbeoordeling ook *fors gestegen*. Voornamelijk het aantal vraaggestuurde herbeoordelingen ligt hoger dan aanvankelijk verwacht. Dit heeft onder andere te maken met de doorontwikkeling van de hybride markt voor de verzekering van het arbeidsongeschiktheidsrisico (WGA): *verzekeraars maken meer werk van de activering en re-integratie* van WGA-gerechtigden en vragen vanuit die optiek meer herbeoordelingen bij UWV aan.

Re-integratiedienstverlening

Net als voor de herbeoordelingen, wordt in het artikel van Trouw gesproken over werkachterstanden bij het Werkbedrijf voor wat betreft re-integratie. Beleid is dat elke WGA-gerechtigde met arbeidsmogelijkheden wordt overgedragen aan het Werkbedrijf voor re-integratiebegeleiding. De monitoring van veranderingen in arbeidsmogelijkheden gebeurt daarmee in samenhang met de re-integratieactiviteiten. Welk soort dienstverlening UWV inzet, is afhankelijk van de situatie van de WGA-gerechtigde. Sommigen kunnen direct of op korte termijn het werk hervatten, bij anderen is dat nog niet mogelijk omdat ze een grotere afstand tot de arbeidsmarkt hebben. Bij de laatste groep ligt de focus daarom op monitoring: het initiatief voor re-integratiebegeleiding ligt bij de betrokkenen zelf. Wel hebben zij de verantwoordelijkheid om relevante wijzigingen met betrekking tot de medische situatie aan UWV door te geven. Het is deze groep waar Trouw ook aan refereert. De omvang van deze groep bedraagt in augustus 2015 circa 46.000 WGA-gerechtigden. Er is hierbij dus niet zozeer sprake van een achterstand, als wel een keuze van dienstverlening. Momenteel zet UWV namelijk vooral in op de WGA-gerechtigden die dichter bij de arbeidsmarkt staan en in mindere mate op de groep die een grotere afstand hebben tot de arbeidsmarkt. De keuzes die UWV maakt, zijn mede ingegeven door de taakstellingen die afgelopen jaren aan UWV zijn opgelegd en de mate waarin de dienstverlening van UWV effectief kan zijn.

Aanvullende maatregelen noodzakelijk

De huidige werkachterstanden bij de herbeoordelingen en de keuzes in de dienstverlening op het gebied van re-integratie zorgen ervoor dat er momenteel geen sprake is van het zogenoemde «gesloten systeem».

De oplopende werkvoorraad bij de herbeoordelingen heeft tot gevolg dat professionele herbeoordelingen worden verdrongen door vraaggestuurde herbeoordelingen. Dat vind ik ongewenst, maar met de beschikbare middelen en het huidige beleid is wel duidelijk dat UWV nu niet alle herbeoordelingen kan uitvoeren.

Ik ben in overleg met UWV hoe ook voor de toekomst geborgd kan worden dat mensen op de aangewezen momenten worden gezien door UWV en wijzigingen in hun situatie worden verwerkt. Dit vereist een integrale aanpak. Ik merk daarbij op dat een intensivering op het terrein van de WIA direct communiceert met de inzet van de benodigde capaciteit bij de overige arbeidsongeschiktheidswetten. De capaciteit van verzekeringsartsen wordt immers, zoals uw Kamer weet, niet alleen door financiële overwegingen bepaald. Hierbij is het ook van belang, zoals ook in het notaoverleg verzocht door uw Kamer, te bezien of de taken en capaciteiten bij herbeoordelingen efficiënter herschikt kunnen worden.

Verder is de toepassing van het duurzaamheidscriterium alsook de vorm en de intensiteit van re-integratiedienstverlening aan diverse categorieën WIA-gerechtigden belangrijk. Ook neem ik de motie van uw Kamer mee over het wegwerken van achterstanden in 2016. Hierbij wil ik aantekenen dat de achterstanden in 2016 waarschijnlijk niet geheel kunnen worden weggewerkt. Daarvoor is het probleem simpelweg te groot. Ik kom hier in het voorjaar van 2016 op terug.

Handhaving

Een onderdeel van het handhavingsbeleid van UWV is de afhandeling van signalen van mogelijke overtreding van de inlichtingenplicht[2]. UWV ontvangt externe en interne signalen en genereert door middel van bestandsvergelijking zogenoemde polissignalen. In bijlage 1 vindt u een uitleg over deze verschillende categorieën signalen, de werkprocessen ter afhandeling van deze signalen en de mate waarin sprake is van regelovertreding.

Uitgangspunten beleid

UWV bekijkt en beoordeelt aan de hand van een beslisboom elk signaal op onderzoekswaardigheid. Met behulp van deze beslisboom worden sommige signalen worden doorgeleid naar derden (bijvoorbeeld signalen over burgers die een WWB-uitkering hebben) of niet nader onderzocht omdat er bijvoorbeeld geen of weinig informatie of concrete aanwijzingen zijn. Er worden door UWV geen signalen van mogelijke fraude ongezien terzijde gelegd. Ook heeft de omvang van de werkvoorraad geen impact op het wel of niet onderzoeken van signalen. Ik vind het belangrijk dat onderzoekswaardige signalen worden opgepakt. Fraude mag nooit lonen; te veel ontvangen uitkering moet altijd worden terugbetaald.

Opgelopen werkvoorraad

UWV ontvangt en genereert door middel van bestandsvergelijking maandelijks gemiddeld meer dan vijftienduizend signalen. Het aantal en soort signalen dat UWV ontvangt, verschilt sterk per maand. Daardoor fluctueert de werkvoorraad. Dit is niet van invloed op de beoordeling van de signalen en een werkvoorraad is noodzakelijk om bij pieken en dalen de beschikbare capaciteit efficiënt in te kunnen zetten. Afhankelijk van de werkvoorraad, beschikbare capaciteit en tijd die nodig is voor het noodzakelijke onderzoek kan de doorlooptijd van het afhandelen van een signaal divers zijn. Omdat het aantal signalen samenhangt met de volumes van de WW, WIA, WAO en Wajong beweegt het beschikbare budget voor handhaving, en daarmee de capaciteit voor afhandeling van signalen, mee met de volumemutaties in de uitkeringspopulatie. Onderstaande tabel van UWV geeft inzicht in het aantal signalen en de gemiddelde werkvoorraden over de jaren 2013, 2014 en 2015 (deels prognose).

[2] Een persoon is verplicht uit eigen beweging tijdig alle informatie te verstrekken die relevant is voor de toekenning van de uitkering.

	2013	2014	2015[1]
Instroom aantal externe meldingen	8.300	10.800	13.500
Instroom aantal interne meldingen	42.700	50.700	41.700
Instroom aantal polis signalen	113.200	68.800	105.000
Totale instroom meldingen/signalen	**164.200**	**130.300**[2]	**160.200**[2]
Gemiddelde werkvoorraad per maand externe signalen	3.100	3.000	3.700
Gemiddelde werkvoorraad per maand interne signalen	4.700	4.600	12.900
Gemiddelde werkvoorraad per maand polissignalen	47.500	29.400	49.100

[1] Realisatie tot en met sept. 2015 en prognose voor resterende maanden.
[2] Eind 2014 heeft een productieverstoring plaatsgevonden waardoor polissignalen niet ingelezen konden worden en deze signalen drie maanden lang niet zijn aangeleverd. De betreffende polissignalen zijn begin 2015 alsnog aangeleverd met als gevolg een toename van de werkvoorraad. Hierdoor is de instroom over 2014 geringer dan 2013 en de instroom in 2015 veel hoger dan in 2014.

Bron: UWV

Op 1 oktober 2015 is de werkvoorraad circa 78.000 (waarvan circa 63.000 signalen uit de polis). De werkvoorraad is toegenomen door een computerstoring in 2014 en door de uitspraak van de Centrale Raad van Beroep over het boetebeleid, waardoor een deel van het werkproces (de boeteoplegging) eind 2014 tot begin 2015 is opgeschort. Ik heb u dit gemeld in mijn brief van 16 december 2014[6]. Ik was niet op de hoogte van de computerstoring. Daarnaast heeft UWV aangegeven dat als gevolg van de voorgenomen reorganisatie[7] van de directie Handhaving productieverlies heeft plaatsgevonden.

Aanpak werkvoorraad

Teneinde de huidige omvang van de werkvoorraad te verkleinen en de doorlooptijd van het afhandelen te bekorten, zet UWV circa 50 fte extra in. Deze extra inzet is aanvullend op de investering vanuit de businesscase Toezicht. Ook wordt de personele reductie als gevolg van de voorgenomen reorganisatie getemporiseerd. Daarnaast verwacht UWV dat vanaf 2016 het effect van de invoering van Wet werk en zekerheid (Wwz) zichtbaar zal zijn in het sterk verminderde aantal polissignalen. UWV verwacht dat de huidige werkvoorraad signalen in het eerste halfjaar van 2016 wordt teruggebracht tot circa 20.000 signalen.

Vragen D66 tijdens AO SUWI

Op 6 juli 2015 berichtte Trouw dat UWV in 2014 3000 fraudemeldingen terzijde zou hebben gelegd. Naar aanleiding van dat bericht heeft D66 tijdens het AO SUWI op 8 oktober 2015 gevraagd of UWV voldoende capaciteit heeft, hoe het kan dat signalen twee jaar blijven liggen en of imagoschade een criterium is bij de beoordeling van signalen op onderzoekswaardigheid.

Met betrekking tot de capaciteit, heb ik hierboven aangegeven dat UWV verwacht de huidige achterstand in de afhandeling van signalen in het

[6] Kamerstuk 17 050, nr. 495.
[7] Als gevolg van de afname van het aantal polissignalen door invoering van de Wwz, volstaat minder capaciteit voor handhaving.

eerste halfjaar van 2016 te hebben ingelopen en de werkvoorraad terug te hebben gebracht tot circa 20.000 signalen.

Zoals ik in mijn beantwoording van 31 augustus 2015[8] heb aangeven, zijn de 3.000 signalen in eerste instantie beoordeeld als niet onderzoekswaardig. Imagoschade van UWV is hierbij geen selectiecriterium geweest. Wel zijn de gevolgen van deze werkwijze voor de werkvoorraad, de klant en UWV in beeld gebracht en meegewogen. Deze signalen zijn vervolgens nogmaals beoordeeld door specialisten. 140 signalen zijn alsnog als onderzoekswaardig beoordeeld en voor nader onderzoek uitgezet. 127 van de 3.000 signalen waren ouder dan twee jaar.

Overige toezeggingen

Wettelijk kader

In uw Kamer is gesproken over het vastleggen van een periodieke herbeoordeling in de Wet WIA. Zoals toegezegd, ga ik hier nader op in en geef ik tevens aan waarom de wettelijk plicht tot herbeoordeling in 2012 uit de wet is gehaald.

Tot 2012 was wettelijk vastgelegd dat UWV de eerste vijf jaar nadat het recht op een arbeidsongeschiktheidsuitkering was ontstaan, een IVA-gerechtigde met een geringe kans op herstel jaarlijks diende te beoordelen. Er werd getoetst of de betrokkene nog steeds duurzaam volledig arbeidsongeschikt was. De verwachting was dat binnen een periode van vijf jaar in alle gevallen duidelijk zou zijn of iemand het werk nog kon hervatten dan wel geen kans meer had op herstel. Met de Verzamelwet 2012 is dit artikel uit de wet geschrapt. In 97% van de beoordelingen werd de mate van arbeidsongeschiktheid niet gewijzigd[9]. Het schrappen van artikel 41 WIA droeg bij aan een beperkte besparing op de uitvoeringkosten van UWV.

Op dit moment is niet wettelijk vastgelegd wanneer en/of hoe vaak een herbeoordeling moet plaatsvinden. Wel heeft UWV op grond van de Wet Suwi en de Wet WIA de wettelijke taak tot het rechtmatig verstrekken van WIA-uitkeringen. Dit betekent dat zij het sociaal-medisch oordeel dat ten grondslag ligt aan de vastgestelde uitkering moeten aanpassen als daartoe aanleiding is. Om dit vast te stellen moet de betrokkene herbeoordeeld worden.

Het staande beleid houdt in dat UWV alleen tot herbeoordeling overgaat wanneer aanleiding is te veronderstellen dat er mogelijk iets gewijzigd is in de gezondheidssituatie. Het gaat hierbij om een inschatting van UWV en/of de inschatting van de betrokkene, de werkgever of de verzekeraar. Dit zorgt ervoor dat alleen herbeoordelingen plaatsvinden die het meest zinvol zijn op dat moment. Het wettelijk vastleggen dat er herbeoordeeld moet worden, heeft op zich weinig effect: zonder specifieker te worden over de frequentie, verandert het opnemen in de wet in feite niets aan het huidige herbeoordelingsbeleid. Van het opnemen van een frequentie in de wet voor herbeoordelingen, ben ik geen voorstander. Wanneer een herbeoordeling zinvol is, verschilt namelijk van persoon tot persoon. Het is maatwerk. Het lijkt me dan ook beter om niet in de wet vast te leggen wanneer een herbeoordeling moet plaatsvinden, maar om – zoals hierboven aangegeven – samen met UWV te kijken of de uitvoering van het herbeoordelingsbeleid verbeterd kan worden.

[8] Aanhangsel Handelingen II 2014/15, nr. 3233.
[9] Kamerstukken II, 2011–2012, 33 015 nr. 7.

Gewenningsbijdrage

Zoals toegezegd in het notaoverleg, ga ik hieronder in op de duur van de gewenningsbijdrage. Een WGA-gerechtigde heeft na de loongerelateerde uitkering recht op een vervolguitkering of een loonaanvulling. Voor welke uitkering hij in aanmerking komt is afhankelijk van de vraag of hij aan de zogenoemde inkomenseis voldoet. Indien hij minimaal 50% verdient van wat hij nog kan verdienen, ontvangt hij een loonaanvulling. Deze inkomenseis wordt niet gesteld aan volledig arbeidsongeschikten in de groep WGA 80–100; zij ontvangen per definitie een loonaanvulling. Wanneer deze mensen bij een herbeoordeling niet meer volledig arbeidsongeschikt blijken te zijn, maar gedeeltelijk arbeidsongeschikt, gaat de inkomenseis op termijn wel een rol spelen. Zij behouden eerst nog 24 maanden de loonaanvulling die zij ontvingen toen zij nog volledig arbeidsongeschikt waren. Daarbij wordt volledigheidshalve aangetekend dat eventuele inkomsten worden verrekend met de uitkering. De reden van deze periode is dat deze mensen vaak al jaren volledig arbeidsongeschikt zijn geweest en dus een afstand tot de arbeidsmarkt hebben. In principe geeft de «gewenningsbijdrage» deze groep 24 maanden de tijd om een passende baan te vinden. Na deze periode geldt voor hen de reguliere systematiek met de inkomenseis. In de situatie dat een gedeeltelijk arbeidsongeschikte WGA-gerechtigde na herbeoordeling minder dan 35% arbeidsongeschikt blijkt te zijn, ontvangt de betrokkene nog twee maanden een uitkering. Daarna eindigt het recht op uitkering.

De vraag uit uw Kamer was of dit verschil te rechtvaardigen is. Naar mijn mening is hier sprake van twee verschillende situaties. De situatie van iemand die langdurig volledig arbeidsongeschikt was, is niet te vergelijken met iemand die al deels kon werken en vervolgens volledig arbeidsgeschikt wordt verklaard. Of de grootte van het verschil tussen de twee periodes wenselijk is, is een tweede. Het gaat om de vraag hoe lang je iemand – met een behoorlijke afstand tot de arbeidsmarkt – de tijd geeft om een baan te vinden. Het verschil in duur van de gewenningsbijdrage reflecteert de uiteenlopende uitgangssituaties van twee groepen uitkeringsgerechtigden en is de uitkomst van een kwalitatieve weging. Deze duur opnieuw bekijken, vergt een nieuwe kwalitatieve weging.

No-riskpolis

Uw Kamer heeft tevens gevraagd in te gaan op de no-riskpolis met betrekking tot de groep WGA-gerechtigden die minder dan 35% arbeidsongeschikt worden verklaard. De no-riskpolis compenseert de loondoorbetalingverplichting voor een werkgever bij ziekte van een werknemer. UWV neemt in feite de loondoorbetalingverplichting over van de werkgever door ziekengeld uit te betalen. De inzet van de no-riskpolis is op basis van de huidige wetgeving mogelijk voor een beperkt aantal groepen die nauw in de wet zijn omschreven. Dit zijn bijvoorbeeld werknemers met een Wajong-, WAO- of WIA-uitkering. Ook werknemers bij wie na twee jaar ziekte is vastgesteld dat zij voor minder dan 35% arbeidsongeschikt zijn, kunnen aanspraak maken op een no-riskpolis. Wanneer WIA-gerechtigden minder dan 35% arbeidsongeschikt worden verklaard, hebben zij op basis van de huidige wetgeving geen recht op een no-riskpolis. De no-riskpolis voor mensen die minder dan 35% arbeidsongeschikt zijn, is nu namelijk gekoppeld aan het moment na twee jaar ziekte. Op verzoek van uw Kamer heb ik berekend hoeveel de kosten zijn van het uitbreiden van de no-riskpolis met de groep WIA-gerechtigden die op een later moment minder dan 35% arbeidsongeschikt wordt verklaard. Indien de no-riskpolis met genoemde doelgroep wordt uitgebreid bedragen de kosten structureel ca. € 20 miljoen. Deze kosten ontstaan doordat de werkgever bij ziekte geen loon meer voor de zieke

werknemer met no-riskpolis hoeft door te betalen. Zieke werknemers krijgen in plaats daarvan namelijk een uitkering op grond van de Ziektewet (ZW), waardoor de uitkeringslasten ZW toenemen. Daarnaast vervallen ook de werkgeversprikkels om de zieke werknemer te re-integreren. Dit leidt tot een grotere instroom in de ZW en WIA en dus hogere uitkeringslasten ZW en WIA.

Tot slot

In deze brief heb ik een beeld geschetst van het beleid en de huidige situatie bij UWV. De afgelopen periode is er veel van UWV gevraagd. Bovenstaand beeld over de huidige situatie geeft deels reden tot zorg. Er zullen extra maatregelen nodig zijn om de huidige achterstanden weg te werken en de uitvoering weer te laten aansluiten op het achterliggende beleid. Ik ben daarover met UWV in gesprek en verwacht tot nadere afspraken met UWV hierover te komen. We moeten ervoor zorgen dat iedereen die mogelijkheden heeft om te werken, die ook benut. Ondanks de urgentie in uw Kamer, die ik ook voel, vergt het tijd bovenstaande punten in de brief integraal te bekijken. Ik zal uw Kamer in het voorjaar van 2016 verder informeren.

De Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid,
L.F. Asscher

Bijlage I:

Werkproces handhaving

Een onderdeel van het handhavingsbeleid van UWV is de afhandeling van signalen van mogelijke overtreding van de inlichtingenplicht. UWV ontvangt externe en interne signalen en genereert door middel van bestandsvergelijking zogenoemde polissignalen.

Externe signalen

Personen, instanties of werkgevers die een overtreding vermoeden, kunnen dit melden aan UWV. Met ingang van 2015 worden deze signalen centraal geregistreerd en verrijkt met extra beschikbare gegevens om de onderzoekswaardigheid vast te stellen. De signalen worden tevens voorzien van een prioriteitsscore op basis van een set criteria (is er een uitkering, is er beslaglegging geweest, eerdere overtredingen etc.). Signalen met een hoge prioriteit worden als eerste opgepakt door een handhavingsdeskundige of een inspecteur.

Deze signaalstroom kent een laag rendement in aantallen meldingen die daadwerkelijk voor onderzoek in aanmerking komen. Het komt voor dat meldingen binnenkomen over personen die geen uitkering hebben. Ook betreft een substantieel deel van de signalen burgers met een WWB uitkering. Deze worden doorgestuurd naar de betreffende gemeente. Op basis van historische gegevens is bij externe signalen in ongeveer 20% van de meldingen sprake van regelovertreding.

Interne signalen

Dit zijn meldingen van mogelijke regelovertreding, die tijdens de uitvoering van de werkzaamheden door UWV medewerkers worden gesignaleerd. Het merendeel van deze meldingen betreft eenvoudig te constateren overtredingen met een administratief karakter, zoals het te laat of onjuist doorgeven van relevante informatie. Deze meldingen worden direct naar de handhavingsdeskundige of inspecteur verzonden. De beoordeling en het toekennen van een prioriteitsscore vindt op dezelfde wijze plaats als voor externe signalen. Bij ongeveer 75% van de interne signalen is sprake van regelovertreding.

Polissignalen

Signalen uit bestandsvergelijking ontstaan wanneer inkomsten via de loonaangiften in de polisadministratie bekend worden, terwijl gelijktijdig sprake is van een uitkeringssituatie. Dergelijke samenloop van een uitkeringsperiode met een periode van een dienstverband is in de meeste gevallen gemeld door de uitkeringsgerechtigde. Het kan echter ook zijn dat men dit verzuimd heeft door te geven en er in beginsel sprake is van een overtreding van de inlichtingenplicht. De polissignalen worden geprioriteerd voordat ze in de werkvoorraad worden opgenomen. Bij ongeveer 25% van de polissignalen is sprake van regelovertreding.